

Notitie : Quickscan flora en fauna Groene Woud (ong.), Sint-Oedenrode

Datum : 16 maart 2014
Opdrachtgever : Dhr. B. van der Kallen
Projectnummer : 211x07622
Opgesteld door : Reinoud Vermoolen

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (artikel 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om

schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten').

Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 24 februari 2015 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013.

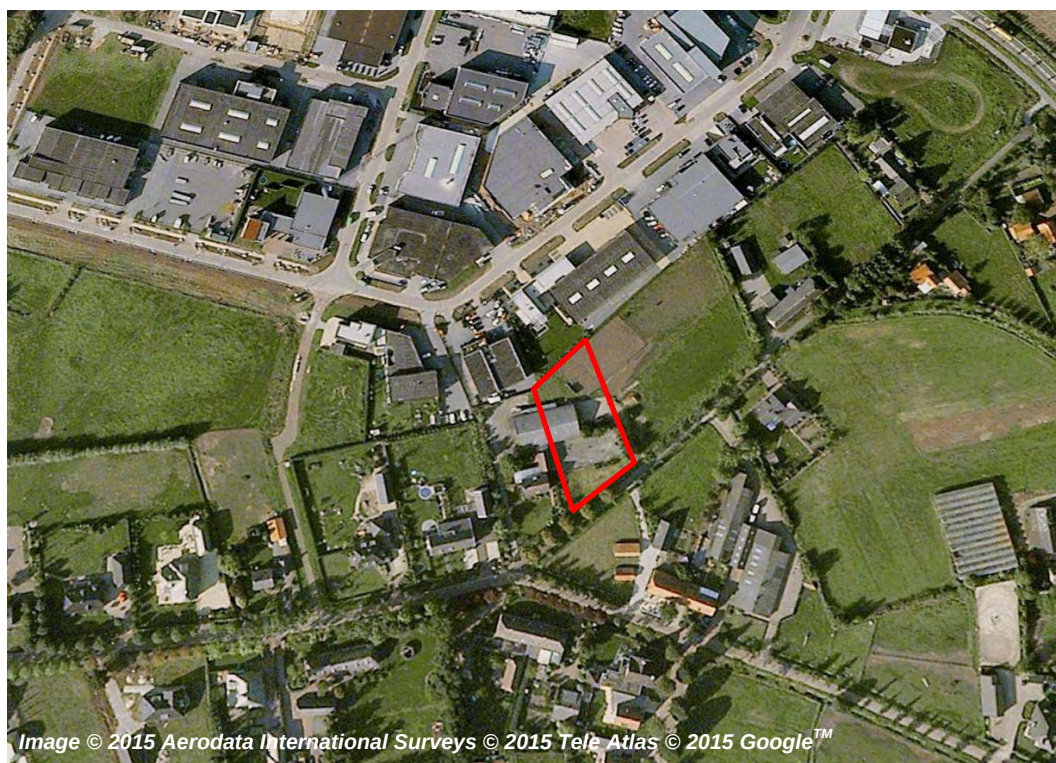
Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Abbeelding 1: Luchtfoto bestaande situatie plangebied (plangebied in rood kader, boven: globale ligging in groter verband, onder: gedetailleerde ligging in nabije omgeving)

Het plangebied ligt in het buitengebied aan de noordoostzijde van de bebouwde kom van Sint-Oedenrode. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de straat Groene Woud. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn 160,80-398,25². De ligging van het plangebied is te zien in bovenstaande afbeelding (afbeelding 1).

Huidige situatie

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een weide met daarop een loods. Er bevinden zich geen bomen binnen het plangebied, wel enkele struiken. In de huidige situatie wordt het perceel door paarden begraasd. De kruidvegetatie is beperkt tot grasvegetatie met op enkele plekken langs de loods ruigtekruiden. De volgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied en directe omgeving.

Westelijk deel plangebied met kijkrichting naar Noorden

Oostelijk deel plangebied met kijkrichting naar Noorden

Noordelijk deel plangebied met kijkrichting naar Westen

Binnenzijde loods op plangebied

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de sloop van de loods om het perceel geschikt te maken voor de nieuwbouw van één vrijstaande woning. Hiervoor zal waarschijnlijk ook de grasvegetatie weggehaald worden en grondverzet worden gepleegd. Hoe het plangebied in de toekomstige situatie er daadwerkelijk uit komt te zien is nu nog niet bekend.

² De getallen staan respectievelijk voor de x-coördinaat en de y-coördinaat van de linkerbenedenhoek van het betreffende kilometervak.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, ligt op meer dan 10 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening te worden gehouden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt buiten het Brabants Natuur Netwerk (voormalig EHS) en tevens buiten de Groenblauwe Mantel zoals deze is vastgesteld op de kaart van de Verordening ruimte. Gezien de ligging buiten de begrensde planologische gebiedsbescherming hoeft hiermee in de planvorming verder geen rekening te worden gehouden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Het plangebied bestaat grotendeels uit voedselrijke grasvegetatie. Tijdens het veldbezoek zijn hier geen beschermde soorten planten in aangetroffen. Gezien het tijdstip van het veldbezoek (in de winterperiode) kunnen echter niet alle soorten planten worden herkend en/of worden aangetroffen. Uit het plangebied en/of de omgeving zijn meerdere beschermde soorten bekend zoals lange ereprijs, spaanse ruiter en wilde kievitsbloem (allen tabel 2). Gezien de voedselrijke grasvegetatie en begrazing van de weide wordt verwacht dat voornoemde soorten niet binnen het plangebied voorkomen. De loods is geïnspecteerd op het voorkomen van beschermde muurplanten zoals de uit de omgeving bekend zijnde tongvaren (tabel 2). Deze zijn tevens niet aangetroffen. Negatieve effecten voor vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (mol, haas, veldmuis, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken.

Het voorkomen van eekhoorn, steenmarter (beide tabel 2) en bever (tabel 3) is uit de omgeving bekend. Vaste verblijfplaatsen van eekhoorn en bever binnen het plangebied zijn op voorhand uit te sluiten, hiervoor is het plangebied ongeschikt. Daarnaast is het plangebied ook ongeschikt als leefgebied voor deze soorten. Voor een verblijfplaats van steenmarter is de loods wel geschikt en deze is tijdens het veldbezoek grondig geïnspecteerd op aanwijzingen en sporen hiervan. Deze zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en worden in de huidige situatie dan ook uitgesloten. Het plangebied zou wel onderdeel uit kunnen maken van het leefgebied voor steenmarter. Overige strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3) zijn niet uit de omgeving bekend en worden tevens niet verwacht voor te komen binnen het plangebied.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Voor de steenmarter is het plangebied in de toekomstige situatie mogelijk minder geschikt als (potentieel) foerageergebied. Gezien de beperkte grootte van het plangebied en voldoende alternatief leefgebied in de omgeving worden negatieve effecten voor de steenmarter op voorhand uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van meerdere soorten vleermuizen (allen zwaar beschermde soorten van tabel 3) waaronder grootoorvleermuis. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Er zijn geen voor vleermuizen geschikte potentiële vaste verblijfplaatsen aanwezig, de loods is hiervoor ongeschikt. Met de vondst van een enkele afgebeten vlindervleugel (van kleine vos) is niet geheel uit te sluiten dat de loods af en toe gebruikt wordt als hangplek door één of enkele grootoorvleermuizen. Aangezien er niet meerdere vlindervleugels, uitwerpselen of vetplekken aan de balken zijn aangetroffen, wordt verwacht dat de loods hooguit incidenteel bezocht wordt als hangplek.

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied voor vleermuizen, zij het in beperkte mate gezien de weinige opgaande beplanting.

Gezien het ontbreken van doorgaande lijnvormige opgaande elementen binnen het plangebied worden vliegroutes voor vleermuizen op voorhand uitgesloten. Langs de weg Groene Woud langs de zuidzijde van het perceel staat een doorgaande bomenrij welke door vleermuizen als vliegroute gebruikt kan worden.

Effectenbeoordeling

Gezien de overige loodsen en bebouwing in de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven voor hangplekken (en mogelijk ook vaste winter- en zomerverblijven) voorhanden.

Verwacht wordt, dat met de toekomstige ontwikkeling er geen sprake zal zijn van wezenlijke invloed op de aanwezigheid van geschikt foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen.

De doorgaande bomenrij langs de weg Groene Woud is geschikt als vliegroute en deze bomen zullen ter hoogte van het plangebied behouden blijven. Gezien het voorgaande worden negatieve effecten voor vleermuizen uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied enkele soorten vogels waargenomen, waaronder winterkoning. Ook is er binnen als ook buiten tegen de loods aan een enkel oud nest aangetroffen. In de vegetatie (enkele struiken en ruigtekruiden) en in de opslagrommel/bouwafval aan de achterzijde van de loods kan de winterkoning als ook enkele andere algemene soorten zoals merel en heggenmus tot broeden komen.

Nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden daarmee uitgesloten. Het plangebied vormt mogelijk wel leefgebied van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die bekend zijn uit de omgeving en die daar tot broeden kunnen komen zoals kerkuil, steenuil en huismus.

Effectenbeoordeling

Indien nieuwbouw vergezeld gaat van een goede landschappelijk-ecologische inpassing met aandacht voor geschikte elementen (hagen, structuurrijke kruidvegetatie) die in de toekomstige situatie alternatief leefgebied kunnen vormen voor de genoemde soorten (met name huismus en steenuil), zijn negatieve effecten te voorkomen.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zal vegetatie en bouwafval worden weggehaald en bebouwing worden gesloopt. De nesten van vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door werkzaamheden buiten deze broedperiode uit te voeren, wordt het risico op verstoring van broedsels sterk vermindert.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. In de sloot langs de zuidrand stond iets water tijdens het veldbezoek. Gezien de beperkte hoeveelheid wordt verwacht dat deze niet jaarrond watervoerend is. De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën is hiermee uitgesloten. Gezien het ontbreken van geschikte poelen en watergangen nabij het plangebied zal het plangebied ook geen waarde hebben als landbiotoop (overwinterings- en foerageergebied) voor amfibieën. Binnen het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (tabel 1 soorten).

Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor reptielen, zoals levendbarende hagedis welke bekend is uit de (wijdere) omgeving, vanwege het ontbreken van structuurrijke vegetatie. Negatieve effecten voor reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Voor beschermde ongewervelde soorten heeft het plangebied geen waarde door het ontbreken van geschikt biotoop zoals het ontbreken van geschikte waardplanten. Het voorkomen van beschermde ongewervelde soorten binnen het plangebied is daarmee met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Conclusie en aanbevelingen

- Het voorkomen van steenmarter (tabel 2) is uit het plangebied en/of directe omgeving bekend. Van steenmarter zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen binnen het plangebied maar het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van het leefgebied. Hiervoor is het plangebied in de toekomstige situatie mogelijk minder geschikt. Gezien de beperkte grootte van het plangebied en voldoende alternatief leefgebied in de (directe) omgeving worden negatieve effecten voor de steenmarter echter op voorhand uitgesloten.
- Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van meerdere soorten vleermuizen (allen zwaar beschermde soorten van tabel 3). Het plangebied wordt mogelijk

incidenteel gebruikt als hangplek door één of enkele grootoorvleermuizen. Gezien de overige loodsen en bebouwing in de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven voor hangplekken (en mogelijk ook vaste winter- en zomerverblijven) voorhanden.

- Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Verwacht wordt, dat met de toekomstige ontwikkeling er geen sprake zal zijn van wezenlijke invloed op de aanwezigheid van geschikt foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen.
- De doorgaande bomenrij langs de weg Groene Woud is geschikt als vliegroute. Deze bomen zullen ter hoogte van het plangebied behouden blijven. Negatieve effecten voor vliegroutes worden uitgesloten.
- Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het leefgebied van in de omgeving broedende vogelsoorten waarvan de nesten alsook het leefgebied jaarrond beschermd zijn zoals steenuil, kerkuil en huismus. Indien nieuwbouw vergezeld gaat van een goede landschappelijk-ecologische inpassing met aandacht voor geschikte elementen (hagen, structuurrijke kruidvegetatie) die in de toekomstige situatie leefgebied kunnen vormen voor de genoemde soorten (met name huismus en steenuil), zijn negatieve effecten te voorkomen.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de opgaande vegetatie, de loods en het bouwafval. De nesten van vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door de werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vissen, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.